

'Kutatások mikrobális biostimulánsokkal a Mezőgazdasági Egyetemen – Plovdiv'

Автор(и): проф. Андон Василев, от Аграрния университет в Пловдив; доц.д-р Йорданка Карталска, Аграрен университет, Пловдив; гл. ас. д-р Катя Димитрова, Аграрен университет, Пловдив; Димитър Петков, Аграрен университет, Пловдив

ООД

Дата: 31.03.2023 *Брой:* 3/2023

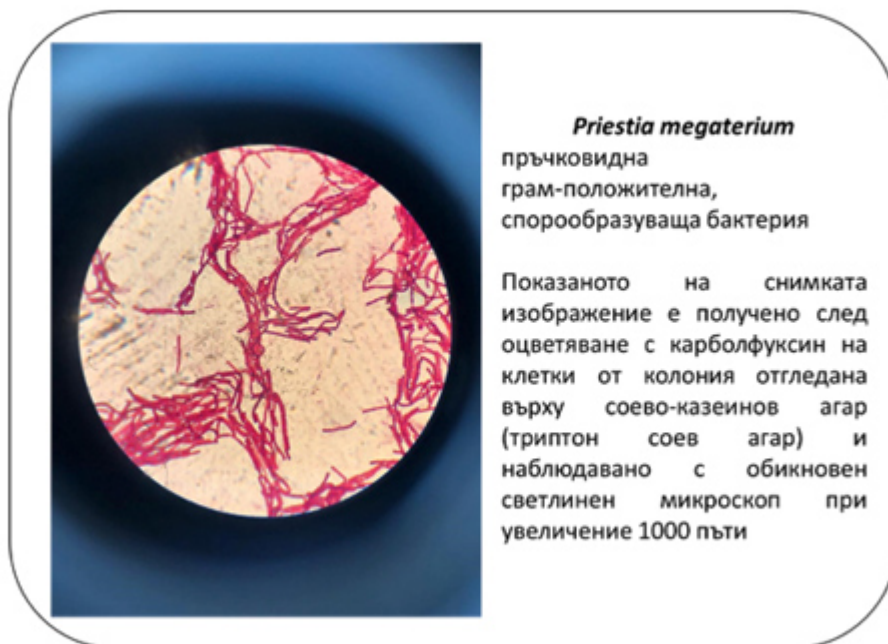
Rendszeres tanulmányokat folytatnak a különböző mikrobális biostimulánsok mezőgazdasági növényekre gyakorolt hatásáról a Plovdivi Agrár Egyetemen (Sapundzhieva et al., 2009; Panayotov et al., 2010; Kartalska, 2010; Panayotov et al., 2012; Stoeva et al., 2015). Az elért eredmények általában igazolják a pozitív hatások jelenlétét, ugyanakkor erős függésüket mutatják számos tényezőtől – a termék típusától, az alkalmazás módjától és adagjától, az éghajlati viszonyoktól stb. Ez motiválta további kutatások megkezdését. Itt röviden bemutatjuk a Nuptak mikrobális biostimuláns (gyártó: Daymsa, Spanyolország) különböző nitrogéntáplálási

rendszerrel együtt termesztett búzában gyakorolt hatásának eredményeit. A Nuptak termék a *Priestia megaterium* baktériumot tartalmazza (4. ábra).

A Nuptak egy mikrobális biosztimuláns, amely speciálisan kiválasztott, szabadon élő, nitrogénkötő baktériumot tartalmaz. A kifejlesztett termék jelentős kutatási munka eredménye, amely során gondosan kiválasztották az alkalmazott *Priestia megaterium* faj törzsét, amely speciális tulajdonságokkal rendelkezik és magas aktivitás jellemzi. A törzs széles, 5°C-tól 48°C-ig terjedő hőmérséklet-tartományban képes fejlődni, az optimális hőmérséklet 20°C és 35°C között van. Jól fejlődik 4,5-től 8-ig terjedő pH érték mellett, és nagyon jó toleranciát mutatott a sóstressz és a magas kalcium-karbonát tartalmú körülmények iránt. Életképességét megőrzi, ha ásványi anyagokban gazdag (kemény) vízben oldják fel. A törzs sporaképző képessége lehetővé teszi a baktérium túlélését kedvezőtlen környezeti feltételek, szárazság, nagyon magas hőmérséklet és ultraibolya sugárzás hatása mellett.

A baktériumtörzset magas nitrogénkötő kapacitás és széles körű biosztimuláló aktivitás jellemzi, anélkül, hogy gumókat képezne a növényi gyökereken. A törzs genetikai elemzések és a nitrogénáz enzim működéséhez kapcsolódó megfelelő gének (*nifH* és *nifDK*) jelenléte által bizonyított nitrogénkötő aktivitása mellett további biosztimuláló hatásokat állapítottak meg, mint például fitohormonok szintézise (auxinok – indol-3-ecetsav), amely stimulálja a növényi növekedést. Az *in vitro* kísérletekben mért felszabaduló indol-3-ecetsav mennyisége eléri a 160 µg/ml-t. A Nuptakban található baktériumtörzs tovább javítja a növények stressztoleranciáját ACC-deamináz szintézisen keresztül, valamint növeli az immobilizált tápanyagok (foszfor és vas) oldékonyságát.

A terméket a talajba alkalmazzák, és a rizoszféra zónában hat. A biosztimuláns használata kiegészítheti a ásványi nitrogénműtrágya hatását. Szilárd, granulátum formájában kapható, és speciális követelmények nélkül szállítható és tárolható akár 24 hónapig is.

A Priestia megaterium baktérium kolóniái, a Nuptak mikrobális biosztimuláns hatóanyaga

A Nuptak szántóföldi kísérletét a Plovdivi Agrár Egyetem Oktatási és Kísérleti Állomásán végezték 2021/2022-ben. Lazuli fajtájú búzával állították be, 550 csírázóképes mag négyzetméterenkénti vetéssűrűséggel. 5 kezelést tartalmaz, 4 ismétlésben, 18,2 m²-es parcellamérettel. A kísérlet kezeléseit a 2. táblázat mutatja be.

№	Варианти	Азотно торене (кг а.в. / дка)	Азотно торене (кг а.в. / дка)			
			Предсеитбено торене	I ^{во} пролетно подхранване	II ^{ро} подхранване	III ^{то} подхранване
1	100% Азот без Нуптак (НТ)	18.75	3.75	5.0	5.0	5.0
2	100% Азот плюс Нуптак	18.75	3.75	5.0	5.0	5.0
3	75% Азот плюс Нуптак	14.06	3.75	5.0	5.31	-
4	50% Азот плюс Нуптак	9.38	3.75	5.0	0.63	-
5	75% Азот плюс конкурентен продукт (РП)	14.6	3.75	5.0	5.31	-

2. táblázat. A szántóföldi kísérlet kezelései

A kiválasztott kísérleti parcellán a talajban alacsony a teljes ásványi nitrogén tartalom (10–15 mg/kg), hogy lehetővé tegye a tesztelt mikrobális biosztimuláns nitrogénkötő képességének tisztább kifejeződését. A nitrogéntáplálás magában foglalja a vetés előtti trágyázást és több trágyázást a vegetáció alatt ammónium-nitráttal (2. táblázat). A kísérlet kezeléseit 18,75; 14,06 és 9,38 kg hatóanyag nitrogén/hektárral trágyázták, ami a meghatározott nitrogénadag 100, 75, illetve 50%-át jelentette. A Nuptak (NT) terméket és a versenyterméket

(CP) a növények szárhajtásos növekedési stádiumában alkalmazták, 100 gramm/hektár adagban. Az alkalmazás módja munkavízzel történő permetezés volt hátipumpás permetezővel, 20 liter/hektár mennyiségben. A kapott eredmények egy részét a 3. táblázat mutatja be.

№	Варианти	Добив (кг / дка)	Биометрични показатели на растенията				
			Височина на растенията (cm)	Брой продуктивни братя	Дължина на класа (cm)	Брой семена в класа	Маса на 1000 семена
1	100% Азот – НТ	428 (100)	69	2.5	8.7	29	35
2	100% Азот + НТ	445 (104)	69	2.4	8.9	29	32
3	75% Азот + НТ	400 (94)	68	2.3	8.7	28	33
4	50% Азот + НТ	377 (88)	60	2.1	8.2	28	28
5	75% Азот + ПП	389 (91)	64	2.2	7.9	28	32

3. táblázat. A Nuptak mikrobális biosztimuláns hatása a Lazuli fajtájú búza termésére és a termésszerkezeti elemekre különböző nitrogéntáplálási szintek mellett. Zárójelben – a kontroll (1. kezelés) %-ában

Összességében a vegetációs időszak éghajlati viszonyai nem voltak kedvezőek a búza növekedéséhez és fejlődéséhez, különösen negatív hatással volt a késői tavaszi szárazság. A kontroll kezelés (1. kezelés) szemtermése 428 kg/hektár. A mikrobális Nuptak termék alkalmazása a 100%-os N kezelésben (2. kezelés) 4%-kal növelte a termést. A 25%-kal (3. kezelés) és 50%-kal (4. kezelés) csökkentett nitrogéntrágyázású kezelések búzatermése 8, illetve 12%-kal alacsonyabb a kontroll kezelésénél (1. kezelés). A búzatermésre kapott eredmények azt mutatják, hogy a Nuptak termék alkalmazása bizonyos mértékig kompenzálja a csökkentett nitrogéntáplálást. Az idei évben megkezdett, mikrobiológiai, agrokémiai és fiziológiai elemzéseket is magában foglaló vizsgálatok tovább feltárják ennek a biosztimulánsnak a pozitív hatásának természetét.

1. és 2. fénykép. A különböző nitrogéntáplálási rendszerek mellett termesztett és a Nuptak mikrobális termékkel kezelt búza szántóföldi kísérletének általános képe

